

Dos estudis en 18 hospitals espanyols

La lluita contra la Covid-19 comporta depressió en un de cada tres sanitaris

Gairebé la meitat del col·lectiu presenta un risc alt de trastorn mental i un 3,5%, alguna ideació suïcida. L'impacte és més gran entre les auxiliars d'infermeria: dos de cada tres tenen més perill d'alteracions

Beatriz Pérez
12 de de gener del 2021

La crisi sanitària i l'econòmica han fet créixer la corba d'una altra pandèmia, la més silenciosa de totes: la dels trastorns de salut mental. Però, tot i que la Covid-19 afecta tota la població general, s'està acarnissant en concret amb els sanitaris. Després del pic de la primera onada de la pandèmia (el moment àlgid de la qual va incloure els mesos de març i abril), un 28,1% dels sanitaris d'Espanya van patir depressió; un 22,5%, trastorn d'ansietat; gairebé un de cada quatre, pànic; el 22,2%, estrès posttraumàtic; i una mica més del 6%, abús de substàncies.

Aquests són els resultats de dos estudis realitzats a través d'enquestes a professionals (el projecte 'Mindcovid') de 18 hospitals de sis comunitats autònomes: Andalusia, el País Basc, Castella i Lleó, Catalunya, Madrid i el País Valencià. Aquests estudis, liderats per investigadors de l'Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques (IMIM) i metges de l'Hospital del Mar de Barcelona, s'han publicat a 'Revista de Psiquiatria y Salud Mental' i a 'Depression & Anxiety'. Tots dos es basen en enquestes anònimes realitzades entre el maig i el juliol, en les quals van participar 9.138 sanitaris de tot Espanya.

«El trastorn més freqüent és la depressió major. La pateixen un 28% dels sanitaris, xifra sis vegades més gran que la de la població general abans de la pandèmia», certifica a aquest diari Jordi Alonso, autor principal del treball, director del Programa d'Epidemiologia de l'IMIM-Hospital del Mar i codirector científic del CIBER en epidemiologia i salut pública (CIBERESP).

Risc alt

Segons aquestes investigacions, un 45,7% (gairebé la meitat) del col·lectiu va presentar, després de la primera onada, un risc alt per algun tipus de trastorn mental, és a dir, va necessitar una avaluació professional per confirmar la presència d'un trastorn mental. A més, un 3,5% va presentar una ideació suïcida activa (desitjos de mort i de pensaments persistents de voler-se matar), xifra que contrasta amb entre el 0,7% i 0,9% estimat per a la població general abans de la pandèmia. A més, entre els sanitaris hi ha hagut un 0,1% en els intents de suïcidi.

La prevalença dels trastorns mentals és més elevada en el cas de les dones joves, no nascudes a Espanya i no casades. Les auxiliars d'infermeria mostren un impacte més alt. Dos de cada tres auxiliars presenten un risc alt per trastorns mentals, així com la meitat de les infermeres. A més, hi ha més prevalença entre aquells professionals exposats a pacients de Covid i entre els que han patit la malaltia o han tingut familiars infectats.

«Extens i intens»

«Crida l'atenció la magnitud de l'afectació. A més d'extens, és un problema intens», afirma Alonso. Segons ell, en els pròxims mesos es publicaran els resultats d'altres estudis per saber quin va ser l'impacte de la segona onada en la salut mental dels sanitaris. «Aquí podem conèixer la dinàmica», assenyala. «La meua expectativa és que una part d'aquest fenomen hagi sigut reactiu i baixi. Però aviat sabrem què ha passat en la segona onada».

El 80% dels enquestats van estar involucrats directament en la cura de pacients amb Covid-19, malgrat que només el 43% va estar-hi en contacte durant gairebé tot el temps. En el 13,4% dels casos, algun membre de la família directa va resultar infectat i, en un de cada quatre, el professional va haver de confinar-se o mantenir-se en quarantena. A més, quatre de cada 10 van reportar haver patit algun tipus de desordre mental abans de la pandèmia.